

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลาม ชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงาน (มูนากาฮาด) โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน

The Development the lesson plan for Islam Religious Learning for Thanawee
Class Level 3 Subjects on the Marriage By Problem Based Learning

คอดีเยาะ ตังเงาะ¹, ชัมซู สาอุ² และอุไรรัตน์ ยามาเร็ง³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานระหว่างก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และ (3) ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยทำการศึกษาจากผู้เรียนระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน จากโรงเรียนเจริญศาสตร์ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง อีลาอุ ฎอลาก ซียาร และอิดตะฮฺ (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.75/84.75 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ตามที่กำหนดไว้

¹ นักศึกษาริฎญาโท สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000 ประเทศไทย

^{2,3} อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000 ประเทศไทย

2. ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

3. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่อง การแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

Abstract

The purposes of the present study were 1) to develop the lesson plan of Islamic Religious Learning subjects on studies for Thanawee class level 3 in the case of marriage by using a Problem Based Learning, 2) to develop students' academic of Islamic Religious Learning subjects on studies for Thanawee class level 3 in the case of marriage by using a Problem Based Learning, and 3) evaluate students' satisfaction towards learning in the case of marriage by using a Problem Based Learning. The samples were 20 students of Thanawee class level 3 in semester 2 an academic year B.E. 2555 Charunsat school, Bacho District, Naratiwat Province. The instruments used in this study are 1)The lesson plan of Islamic Religious Learning subjects on studies for Thanawee class level 3 in the case of marriage by using a Problem Based Learning 2) an academic performance test on learning of Islamic Religious Learning subjects on studies for Thanawee class level 3 in the case of marriage by using a Problem Based Learning, and 3) an assessment of students' satisfaction towards of Islamic Religious Learning subjects on studies for Thanawee class level 3 in the case of marriage by using a Problem Based Learning. The collected data was analyzed by a software package using mean standard deviation and dependent t-test. The independent study results were :

1. The research results showed that the learning attains efficiency of Islamic Religious Learning subjects on studies for Thanawee class level 3 in the case of

marriage by using a Problem Based Learning value of 82.75/84.75, which is higher than the stipulated criterion of 80/80.

2. Students' academic performance after learning by using the developed teaching model was higher than before using the model with statistical significance at .01.

3. Students' satisfaction towards learning of Islamic Religious Learning subjects on studies for Thanawee class level 3 in the case of marriage by using a Problem Based Learning was in a high level.

Keywords: Problem Based Learning, Academic Achievement, Efficiency of Islamic Religious Learning subjects and Students' satisfaction.

บทนำ

การแต่งงานเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตครอบครัวซึ่งเป็นรากฐานของสังคม อิสลามสนับสนุนให้มีการแต่งงานและหลีกเลี่ยงการครองตัวเป็นโสด ดังที่อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้มีความว่า “ประการหนึ่งจากสัญลักษณ์ทั้งหลายของพระองค์นั้น คือ ทรงสร้างคู่ครองให้แก่พวกเจ้าจากตัวของพวกเจ้า เพื่อพวกเจ้านั้นจะได้มีความสุขอยู่ด้วยกัน และได้ทรงให้มีความรักใคร่และเมตตาระหว่างกัน แท้จริงแล้วในกรณีนี้ย่อมเป็นสัญญาณให้แก่หมู่ชนผู้ใคร่ครวญทั้งหลาย” (อัลกุรอาน ซูเราะฮ์ อีรุ่ม : 21)

แต่อิสลามก็เป็นวิถีแห่งชีวิตที่ยอมรับความจริงว่าในบางครั้งคู่สมรสบางคู่อาจจะไม่สามารถดำเนินชีวิตเข้ากันได้โดยดี เพื่อให้ชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่น มีความมั่นคงและส่งผลที่ดีต่อสังคม อิสลามจึงได้กำหนดกรอบจรรยาบรรณ การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ไว้อย่างรัดกุมในบทบัญญัติอิสลามที่เกี่ยวกับมูนากาฮาต (การแต่งงาน) มะฮุมุด อัลมัสนี (Mahmud Al-Masri, 2006)

สำหรับมุสลิมจึงมีความจำเป็นเพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้และสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งในความรู้เกี่ยวกับศาสนบทบัญญัติที่เกี่ยวกับมูนากาฮาต (การแต่งงาน) นอกจากนั้นแล้วหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 ได้ให้ความสำคัญกับบทบัญญัติที่เกี่ยวกับมูนากาฮาต โดยกำหนดให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) เพื่อเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีส่วนร่วมในการพัฒนาและสามารถนำหลักคำสอนมาพัฒนาตน สังคม และสิ่งแวดล้อม มีคุณลักษณะต่างๆ อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีเป้าหมาย คือ การพัฒนาความเป็นบ่าวที่ดี มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเจริญงอกงามในด้าน

ความรู้ ความคิด ทักษะในการแสวงหาความรู้ และสามารถปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประชาคมโลก (สำนักงานพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา,2546)

แต่จากการอ่านรายงานผลการประมวลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลาม ช่วงชั้นที่ 4 ระดับอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2555 พบว่าผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน (โรงเรียนเจริญศาสตร์,2554) และจากการที่ได้สัมผัสกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลาม ชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 พบว่า มีหลายสาเหตุ ได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียนเอง ปัญหาจากผู้สอน ปัญหาการใช้หลักสูตรและสภาพแวดล้อมเป็นบางส่วนความไม่สอดคล้องกับวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว การถ่ายทอดเนื้อหา เน้นการท่องจำเพื่อสอบ ไม่เน้นกระบวนการให้เรียนรู้พัฒนาความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็น และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

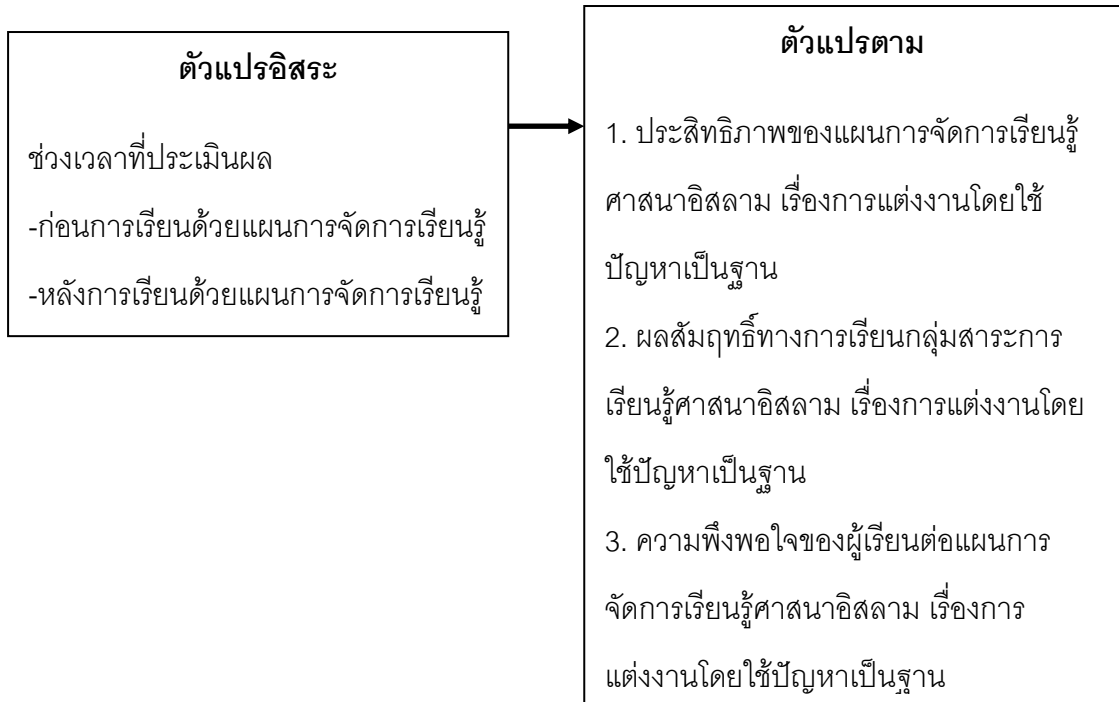
ผู้วิจัยในฐานะของผู้สอนจึงเห็นควรหาวิธีในการแก้ปัญหาเรื่องดังกล่าว และเห็นว่าการใช้การจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ เพราะการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ วิธีการเรียนรู้ที่เริ่มต้นด้วยการใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้า ศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ จากแหล่งวิทยาการที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา (วัลลี สัตยาศัย ,2547) ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่อง การแต่งงานและประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลาม และเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานระหว่างก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาเครื่องมือและการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดและเก็บข้อมูลซึ่งประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงาน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงาน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงาน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรคือนักเรียนระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเจริญศาสตร์ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ส่วนกลุ่ม

ตัวอย่างผู้วิจัยทำการเลือกนักเรียนมาจำนวน 20 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติคือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test

ผลการวิจัย

1. ผลจากการจัดการเรียนรู้ 4 แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถทำคะแนนระหว่างเรียนร้อยละ 82.75 และคะแนนหลังเรียนร้อยละ 84.75 และเมื่อพิจารณาเป็นรายแผน พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1,2,3 และ 4 ผู้เรียนสามารถทำคะแนนระหว่างเรียนร้อยละ 80.0, 82.0,81.0 และ 87.5 ตามลำดับ และคะแนนหลังเรียนเรียนร้อยละ 81.5, 84.5,82.0 และ 89.5 ตามลำดับ สรุปได้ว่าทุกแผนผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ดังปรากฏตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

แผนที่	E ₁		E ₂		E ₁ / E ₂	แปลผล
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ		
1	160	80.0	163	81.5	80.0/81.5	ผ่านเกณฑ์
2	165	82.0	169	84.5	82.0/84.5	ผ่านเกณฑ์
3	162	81.0	167	82.0	81.0/82.0	ผ่านเกณฑ์
4	175	87.5	179	89.5	87.5/89.5	ผ่านเกณฑ์
รวม	662	82.75	678	84.75	82.75/84.75	ผ่านเกณฑ์

2. ผลการทดสอบก่อนเรียนมีคะแนนรวมทั้งหมด 428 และคะแนนหลังเรียนรวมทั้งหมด 678 เมื่อนำผลมาเปรียบเทียบความต่างของคะแนนเท่ากับ 250 จากการทดสอบค่าที่ ผู้เรียนที่ผ่านการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงาน

โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การทดสอบ	จำนวนผู้เรียน	ผลรวมคะแนน	<i>D</i>	<i>D</i> ²	<i>t</i>
ทดสอบก่อนเรียน	20	428	250	62,500	17.811**
ทดสอบหลังเรียน	20	678			

** $p < 0.01$

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ย 3.69 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 นำมาแปลผลตามระดับคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจเรื่องความเหมาะสมของเวลาและการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอนอยู่ในระดับน้อย ความพึงพอใจในเรื่องสื่อที่นำมาประกอบในการเรียนอยู่ในระดับปานกลางซึ่งใช้เกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ดังปรากฏตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงาน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ที่	ความพึงพอใจ	(N =20)	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1	การจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมน่าสนใจ		3.75	0.6	มาก
2	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนเหมาะสม		3.80	0.51	มาก
3	เวลาและการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอนเหมาะสม		2.30	0.46	น้อย
4	ขั้นตอนของกิจกรรมผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง		3.85	0.57	มาก
5	กิจกรรมที่ได้ทำผู้เรียนเป็นผู้ศึกษามากกว่าผู้รับ		3.90	0.83	มาก
6	สื่อที่นำมาประกอบในการเรียนเหมาะสมและน่าสนใจ		3.40	0.58	ปานกลาง
7	ผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้และสืบค้นคำตอบด้วยตนเอง		4.00	0	มาก
8	การร่วมกิจกรรมทำให้เกิดความก้าวหน้าทางการเรียน		3.85	0.57	มาก
9	มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน		4.00	0	มาก
10	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน		4.00	0.45	มาก
	เฉลี่ย		3.69	0.46	มาก

สรุป

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปและการอภิปรายผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า ผู้เรียนสามารถทำคะแนนระหว่างเรียนได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 82.75 และผู้เรียนสามารถทำคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย ร้อยละ 84.75 ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 82.75/84.75 จากผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีค่าประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ผลการเรียนรู้พบว่า ผู้เรียนที่เรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานหลังเรียนสูง

กว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่มาผ่านมาที่พบว่า การใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (อาภรณ์ แสงรัศมี, 2543 ; ราตรี เกตบุตรตา, 2546 ; นัจญ์มีย์ สะอะ, 2550 ; Coleman, 1995)

3. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบรรยากาศในการเรียนที่เปลี่ยนไป นักเรียนมีโอกาสแสดงออก มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น การทำงานร่วมกันทำให้นักเรียนชอบเรียนกลุ่มสาระศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานเพิ่มขึ้น ผลการประเมินพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในระดับมากเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ลำดับขั้นตอน ผู้เรียนเป็นผู้ศึกษามากกว่าผู้รับ ขั้นตอนของกิจกรรมผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง ผู้สอนใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้และสืบค้นคำตอบด้วยตนเอง ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางการเรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและความพึงพอใจในระดับปานกลางเกี่ยวกับสื่อที่นำมาประกอบในการเรียน และความพึงพอใจในระดับน้อย เกี่ยวกับความเหมาะสมของเวลาและการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอน

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า หลังจากการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 เรื่องการแต่งงานโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก ดังนั้นผู้สอนสามารถนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลามต่อไป

2. ผู้สอนสามารถนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาอื่นที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

3. ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ครูผู้สอนต้องเตรียมตัวและวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดี เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเตรียมตัวผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนยังติดระบบการศึกษาแบบเดิม คือ ผู้เรียนคอยรับความรู้อย่างเดียว ให้ผู้สอนป้อนความรู้ ยังไม่ชินกับการเรียนแบบผู้เรียนมีบทบาทในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้สอนจึงต้องชี้แจงทำความเข้าใจ

เข้าใจกับนักเรียนในบทบาทหน้าที่ของตนเองในชั้นเรียน ในกลุ่มย่อยและควรได้รับการฝึกทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะกระบวนการกลุ่ม

4. ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ช่วงแรกๆ นักเรียนจะใช้เวลามาก เนื่องจากยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน แต่ช่วงหลังๆ นักเรียนจะใช้เวลาน้อยลง ดังนั้นควรจะขยายเวลาให้มากขึ้นในแผนแรกๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการสอนอิสลามศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- ทีศนา แชมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นัจญมีย์ สะอะ. (2550). *ผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ปัตตานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ราตรี เกตบุตรตา. (2546). *ผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา, วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลี สัตยาศัย. (2547). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก รูปแบบการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- สำนักงานพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 2. (2546). *เอกสารประกอบหลักสูตรอิสลามศึกษาปี พุทธศักราช 2546 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนาอิสลาม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- อาภรณ์ แสงรัศมี. (2543). *ผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Calman, M.R. (1995). *Problem-Besed Learning : A New Approach for teaching Gifted students* Gifted Today Magazine. 18 (May-June), 18-19
- (Mahmud Al-Masri. (2006). *Al-Zawaj al-islami al-sa-id*. Al-Kohirah : Maktabah al-sofa.